

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

aktualizace

„BLUDIŠTĚ IV“

Motto: Bloudění je život, cesta i hra.

Hledání je těžké,

ale sladkou odměnou je nalezení.

*A ten, kdo nehledá a nenachází,
je ochuzen.*

Celková odpovědnost za přípravu ŠVP PV:

Bc. Ilona Kuklová, ředitelka školy

Celková koncepce a koordinace zpracování ŠVP PV:

Bc. Ilona Kuklová

Platnost ŠVP: od 1. 9. 2023

Projednáno a schváleno na pedagogické radě dne: 30. 8. 2023

Č. j. 005/2023

Za zřizovatele projednáno a schváleno OŠ MÚ Litvínov, dne.....

BLUDIŠTĚ

aneb

Ve světě se neztratíme.

Základní cíle:

- Postavit si přírodu na svou stranu
- Naučit se být k přírodě odpovědný
- Pochopit důvody, proč přírodní prostředí chránit
- Ukázat cestu ostatním

Staré české přísloví praví: Zplodit dítě, postavit dům a zasadit strom.“ Vybrali jsme STROM. Je to základ. Chceme dát příležitost dětem i jejich rodičům zjistit důležité věci o životě, který z přírody vychází. Dejme jim šanci strom zasadit. Nechme je společně o něj pečovat a pozorovat jak ubíhá čas. Dejme jim příležitost ke zjištění, jak důležitá a nenahraditelná příroda je. Jak si mohou člověk a příroda být prospěšní. Pokusme se přesvědčit je, že se mnohému od přírody mohou naučit. Pokusme se pozornost dětí i rodičů odvrátit od elektroniky a komplikovaných hraček zpět k přírodě. Pokusme se zvrátit dnešní postavení dětí.

Děti jsou dnes málo pohyblivé, málo vnímavé a hodně nemocné. Jsou přecitlivělé, špatně komunikují a mají velmi malou slovní zásobu. Dejme jim šanci, být sami sebou. Chtěli bychom získat i jejich rodiče, kteří za jejich výchovou a vývojem stojí. Dejme jim možnost mít na toto období hmatatelnou vzpomínku v podobě doslovného navrácení ke kořenům.

V naší mateřské škole jsme v létě minulého roku zvažovali, jak najít jinou cestu ke vzdělávání našich dětí. Rozhodli jsme se, po dlouhých úvahách a studiu knih o problematice předškolního věku, úplně opustit dosavadní staré tematické projekty. Ponechali jsme jen cíle a konkretizované výstupy Rámcově vzdělávacího programu a pokusili jsme se vytvořit úplně nové pojetí, ke kterému již několik let směřujeme. V mnohém se nám stále ukazuje, že mateřská škola není jen instituce, která má za úkol připravit děti na školu. Má vlastně důležitější poslání. Přestože si to mnozí, a to jak rodičovská veřejnost, tak mnohdy i sami pedagogové, neuvědomují, hlavním úkolem je: připravit děti do života. Připravit je na to, že nic není v životě zadarmo. Že je třeba vynaložit úsilí. Že je třeba se i „poprat“ za uskutečnění svých nápadů. Na druhou stranu umět třeba i prohrávat a z prohry si vzít ponaučení. Vždyť každá zkušenost, tedy i špatná, člověka posouvá vpřed. A jen tehdy pokud člověk věří sám v sebe a ví, co chce, může být spokojený.

Pro člověka není přínos dostat vše „na zlatém podnosu“. Neprospívá mu ochranářské prostředí, které mu znemožňuje se rozhodovat. Člověk se potřebuje naučit obhájit své názory, myšlenky, ale i city. Je ale nezbytné, aby se to naučil takovým způsobem, který budou akceptovat druzí. Náš nový projekt vychází z myšlenky, že hledání, bloudění, nacházení, rozhodnutí (i s přijetím případných neúspěchů), ale i ztráty patří k životu. Je to stav zcela přirozený, umožňuje člověku posouvat se kupředu, stát na vlastních nohou a stát se tak jedinečnou a samostatnou osobností. Cesta bludištěm by měla děti naučit hledat si svou vlastní cestu a za případná špatná rozhodnutí nést následky. Naučit je, že chybovat je lidské a že každý problém má řešení.

Dospěli jsme k názoru, že projekt musí obsahovat několik vzájemně propojených součástí. Jednou z praktických součástí projektu je, mít možnost si neustále ověřovat základní teoretické zkušenosti v reálu, a tím se komplexně rozvíjet. Dalším cílem, který by měl mít velký přínos je podílet se a spoluvytvářet při budování. A to nejen mezi dětmi samotnými, ale i mezi rodiči. Měli by se naučit, že je třeba dbát o prostředí kolem nás. Měli by se naučit jak velké je to úsilí něco vytvořit, ale i uchovat. Tak dojít k přesvědčení, že příroda potřebuje naši ochranu a péči. Příroda je naší nejlepší učitelkou a všechnu naši péči nám je schopna oplatit.

Proto jsme se rozhodli přebudovat zahradu mateřské školy. Za prvé, zahradu vybavit prvky pro zdokonalení pohybových dovedností dětí. Od těchto dovedností se odvíjí to základní – ovládat dobře svoje tělo. No a za druhé, vytvořit na školní zahradě „Bludiště“. Bludiště by mělo být stěžejním místem na zahradě a základem pro celoroční projekt. Na jeho budování by se měli podílet všichni zúčastnění za pomoci odborníků tak, aby úspěch v tomto případě byl zaručený. Děti si v něm budou moci vyzkoušet všechny nabyté zkušenosti. Budou si rozvíjet smysly, protože součástí budou hmatové cesty, možnosti chůze poslepu, nebo za zvukovým signálem. Budou rozvíjet logiku při hledání cesty a směru, která je základem pro matematické představy. Budou se muset učit dohodnout, ale i rozhodnout (přechod přes propast). Budou moci pozorovat proměnu bludiště ve čtyřech ročních obdobích (různé druhy keřů - opadavé, neopadavé) a rozvíjet tak řečové dovednosti. Naleznou zde i potřebné útočiště pro některé hry. Budou mít možnost „být sám“, třeba se i trochu bát, samostatně se rozhodovat kdy a jak překonávat překážky.

Rádi bychom ukázali prostřednictvím tohoto projektu i ostatním školám směr, kterým je možné se vydat. Přesvědčit je, že obnova a udržení přírody v co nejlepším stavu je dnes důležitým společenským úkolem. A kdo jiný by se ho měl chopit, než UČITELÉ a šířit tuto myšlenku nejen mezi dětmi, ale i jejich rodiči a potažmo ji vnést do celé společnosti. Je třeba ukázat dětem, že přírodu musíme chránit, vážit si života a pečovat o něj, ač je to třeba „JEN“ rostlina. Ukázat jim, že se od přírody můžeme mnohému naučit.

Životu je třeba naslouchat. Naslouchat rostlinám, zvířatům, ale i lidem. Vždyť i my k přírodě patříme, ač to dnes už skoro tak nevypadá. Pokud nasloucháme a vnímáme, pak i lépe porozumíme a jsme pak schopni „pohnout světem“ lehce a nenásilně ku prospěchu všech ostatních.

Obsah

1. Identifikační údaje o škole	5
2. Obecná charakteristika školy	6
3. Podmínky vzdělávání MŠ Gorkého	6
3.1 Věcné podmínky	6
3.2 Životospráva	8
3.3 Psychosociální podmínky	9
3.4 Organizace	10
3.4.1 Uspořádání dne v MŠ.....	11
3.4.2 Organizace přesunů dětí.....	11
3.5 Řízení MŠ.....	12
3.6 Personální a pedagogické zajištění	13
3.7 Spoluúčast rodičů	13
4. Organizace vzdělávání	14
4.1. Třídy a jejich uspořádání.....	14
4.2. Příjímací řízení	15
4.3 Pravidla pro zařazování dětí do tříd.....	15
4.4 Zajištění souběžného působení pedagogů	15
4.5. Podmínky pro vzdělávání dětí (metody a formy práce)	15
4.5.1 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
4.5.2 Děti nadané.....	17
4.5.3 Děti dvouleté	17
4.5.4. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	18
4.6 Doplňkové programy	19
5. Charakteristika vzdělávacího programu.....	19
5.1 Vzdělávací obsah ŠVP.....	20
5.1.1 Charakteristika Cest z „Bludiště (IB):.....	21
5.3 Kompetence „Cest z Bludiště“.....	23
6. Evaluační systém	24
6.1 Systém hodnocení	25
6.2 Předmět a zodpovědnost za hodnocení	26
6.3 Zdroje a frekvence hodnocení	26
6.4 Hodnocení dětí.....	27
7. Seznam použitých zkratk.....	28
8. Seznam příloh.....	28

1. Identifikační údaje o škole

Název školy: **Mateřská škola Litvínov, Gorkého 1614, okres Most**

Místo poskytovaného vzdělávání: MŠ Gorkého, Gorkého 1614, Litvínov, 436 01

Právní forma: příspěvková organizace

Zařazení do sítě škol: 1. 1. 2002

Ředitelka školy: Bc. Ilona Kuklová

Zřizovatel: město Litvínov

IZO: 116700297

IČO: 70947694

Identifikátor školy: 600 083 632

Bankovní spojení: KB, číslo b. účtu 78-6964090247/0100

Součásti školy a jejich kapacita:

- MŠ Kaštánek, Bezručova 1712, Litvínov
Kapacita školy: 84 dětí
- MŠ Na Skalce, Gorkého 1614, Litvínov
Kapacita školy: 60 dětí
Celková kapacita škol: 144 dětí

Provozní doba: pondělí až pátek od 6,00hod. do 16,30hod.,

Typ školy: s celodenní péčí

Školní jídelna IZO 166 100 111

Kapacita školní jídelny: 160 jídel

Kontakty:

- E- mail: ikuklova@email.cz
- Internetové stránky: www.pohodovems.cz
- Telefon: 476 753 228
- Mobil: 775 662 800

2. Obecná charakteristika školy

Dnem 1. 1. 2002 se mateřská škola stala právním subjektem, který vznikl sloučením dvou škol, a to MŠ Gorkého 1614 a MŠ Bezručova 1712 v Litvínově.

Působení právního subjektu, který je provozován ve dvou nedaleko vzdálených budovách mateřských škol nese svá úskalí při hledání společných cest. I přesto se zaměstnanci obou škol, zejména v posledních letech, snaží úzce spolupracovat. Fúze obou MŠ se projevuje zejména ve formálním sjednocení školního kurikula, provozní i pedagogické kooperaci. Obě školy mají však rozdílné podmínky pro výchovně vzdělávací proces a proto si každá mateřská škola vytvořila vlastní ŠVP.

Při naší práci vycházíme ze znalosti rodinného prostředí dětí, které poznáváme při neformálním kontaktu s rodiči. Využíváme individuálních rozhovorů a střetávání na společných akcích. Snahou všech zúčastněných je vytvářet z mateřské školy místo pohody, místo aktivního a radostného poznávání. Mateřská škola je pro nás místo, kde jsou respektovány individuální zvláštnosti u každého dítěte, jeho právo na různost a individuální tempo. Snažíme se budovat pro děti prostředí, v němž panuje atmosféra důvěry a bezpečí. Děti pozitivně motivujeme, uplatňujeme projevy uznání, pěstujeme společensky pozitivní vztahy, jako jsou připravenost pomoci druhým, ohleduplnost, trpělivost, soucit, porozumění.

Budova mateřské školy byla postavena v padesátých letech 20. století, pravděpodobně v roce 1952. V současné době je nejstarším předškolním zařízením v našem městě. Je umístěna v klidné části města s rodinnými domky a hřištěm. Škola je obklopena velkou zahradou, která je vybavena dřevěným programem a pískovišti vyhovujícími pobytu dětí venku. Zahrada je využívána celoročně. Její vybavení poskytuje dětem dostatečný výběr pohybových aktivit pro všestranný rozvoj. Zahrada se stále buduje. V dostupné vzdálenosti je les, který je také často využíván pro aktivity dětí v přírodě.

Vzdělávací program realizován dle RVP PV. Filosofí školy je přiblížit se zdravému životnímu stylu a otevřenému partnerství školy vůči rodičům, institucím i široké veřejnosti. Stravování dětí i dospělých je zajištěno dovozem z centrální kuchyně z MŠ Bezručova (viz. Vnitřní řád školní jídelny a výdejny)

3. Podmínky vzdělávání MŠ Gorkého

3.1 Věcné podmínky

MŠ je přízemní, zděná, částečně podsklepená, budova. Uspořádání umožňuje volný pohyb dětí dle jejich zájmu v neorganizovaných činnostech. Suterén slouží k ukládání úklidového a provozního materiálu. Škola má celkem tři vstupy. Hlavní vchod je umístěn v levém křídle budovy a slouží jako vstup dětí do šaten. Ve střední části je samostatný vchod pro potřeby kuchyně a v pravém křídle se

nachází vchod do kanceláří ředitelky a ekonomky školy. Všechny tři vchody slouží jako únikové východy při požáru.

Nevýhodou této školy jsou vzhledem k počtu dětí poměrně malé prostory, které znesnadňují práci učitelek při výchovně vzdělávacích programech a omezují děti v pohybových aktivitách. Tento nedostatek se však snažíme kompenzovat celoročním užíváním zahrady. Vzhledem ke svým rozměrům školní zahrada poskytuje prostor pro ostatní celoroční sportovní vyžití i vzdělávání dětí, či pro konání různých akcí. Areál zahrady je nově oplocen a je zabezpečen kamerovým systémem, napojeným na městskou policii. Vstup do budovy i do areálu školy je zabezpečen elektronicky, je řešen čipovými kartami.

Dřevěný program pro rozvoj pohybových dovedností dětí odpovídá normám bezpečnosti a ochrany dětí. Na školní zahradě jsou vybudována dvě pískoviště, která jsou z hygienických důvodů zabezpečena krycími plachtami a zastíněním. Jsou zde umístěny tři barevné odpadkové koše. Zahrada je vybavena mlhovišti pro příjemný pobyt dětí na zahradě v parných dnech. Na zahradě se nalézá též zeleninová zahrádka a skalka s květinami..

Všechny tři třídy se stále doplňují novým nábytkem, poskytujícím dostatek úložného prostoru. Jsou vhodné z hlediska přístupu i pro děti mladšího věku. Děti si tak samy bez pomoci druhé osoby mohou vybrat ze široké škály hraček, stavebnic, potřeb na výtvarné činnosti či knih a časopisů. Vybavení hračkami je neustále doplňováno a obnovováno. Hračky jsou vybírány dle vhodnosti materiálu, bezpečnosti, didaktického účelu a estetického vkusu vzhledem k věku dětí.

Mateřská škola je vyzdobena dětskými pracemi, a to jak v interiéru, tak i na školní zahradě. Vyzdobena je i fasáda budovy školy.

V důsledku omezeného prostoru tříd jsme byly nuceny minimalizovat dětské stabilní hrací koutky. Všechny aktivity probíhají v souladu s bezpečnostními a hygienickými normami a v zájmu předcházení rizikům a snížení úrazovosti dětí i dospělých.

Kuchyně nevyhovuje současným hygienickým normám EU, má funkci pouze jako přípravná a výdejna jídel, které je dováženo z centrální kuchyně v MŠ Bezručova a jeho převoz zajišťuje JAPEK Litvínov. V dohledné době plánujeme celkovou renovaci.

Sociální zařízení prošlo v roce 2016 rekonstrukcí. Splňuje platné hygienické normy, děti používají z hygienických důvodů zásobníky na tekutá mýdla, zásobníky na toaletní papír, a pokud se dítě nenachází v blízkosti svého ručníku, je v každé z umýváren zásobník na papírové utěrky, určený pro děti i dospělé osoby. Papírové ručníky jsou využívány i v dobách karantén a při zhoršených epidemiologických podmínkách.

Ve všech oknech jsou žaluzie. Zářivkové osvětlení splňuje současné normy a podléhá pravidelné kontrole. V každé třídě jsou na viditelném místě teploměry. V minulých letech byla vybudována:

- koupelna a nová toaleta pro zaměstnance
- byl opraven celý zadní trakt – sanace po zatékání, výměna anglických dvorků, oprava kanalizace a svodů dešťovky, ubourání nefunkčních výstupů z budovy a osazení novou dlažbou
- děti společně s učitelkami vybudovali „jahůdkovou zahrádku“

- Úpravy zahrady a doplňování prvky v souladu s myšlenkou ŠVP Bludiště – poslední Vodní hrátky
- V šatnách dětí bylo zabudováno zabezpečovací zařízení s kamerami.
- Třídy byly vybaveny nábytkem pro stolování a práci dětí v různých velikostech dle věku.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- *Postupné dovybavení nábytkem ve všech třídách (každoročně dle potřeb z důvodů obnovy)*
- *Další dovybavení školní zahrady – herní prvky (stále se obnovuje, opravuje a doplňuje)*
- *Udržování keřového „Bludiště“ na školní zahradě (buduje se)*
- *Plánuje se oprava střešní krytiny*
- *Přístřešek krytý plachtou (z kůlů)*
- *Nový zahradní dřevěný hrací prvek*

3.2 Životospráva

Stravu dětí sestavujeme dle platných hygienických a stravovacích norem pro děti předškolního věku. Je zachována vhodná skladba jídelníčku a je dodržována zdravá technologie přípravy. Snažíme se, aby strava byla pestrá a vyvážená. Jídelníčky jsou obohacovány novými recepty, převážně bezmasých jídel z prozatím méně tradičních surovin (avokádo lilek, cuketa...)

Mezi jednotlivými jídly (přesnídávka, oběd, svačina) jsou stanoveny tříhodinové intervaly. Respektujeme individuální stravovací tempo dítěte. Děti do jídla zásadně nenutíme. Po celý den zajišťujeme dětem pravidelný pitný režim. Mají k dispozici výběr ze tří nápojů a vždy kohoutkovou vodu. Při přípravě na stolování preferujeme samoobslužný systém s ohledem na věk a schopnosti dítěte. Dbáme na kulturu stravování (ubrousky, pro starší děti ubrus na stole)

Kvalifikovaný personál kuchyně je schopen zajistit dětem dietní stravu dle dané diagnózy dítěte, např. alergie, bezlepkové dieta apod. (po dohodě s rodiči). Pobyt venku je plánován na minimálně 2 hodiny v dopoledních hodinách a v odpoledních hodinách především pobytem na školní zahradě Délka pobytu se přizpůsobuje počasí a stále sledované kvalitě ovzduší. Snaha pedagogů je využívat zahradu a okolí MŠ k volným hrám, ale i k řízeným činnostem a odpoledním aktivitám.

Mateřská škola je provozována v budově postavené kolem roku 1950. Interiéry nejsou úplně typickou mateřskou školou 21. století. Má ale zase výhody spojení všech tříd v jednom podlaží a v návaznosti na sebe. Děti tak mají jedinečnou možnost se v době volných her pohybovat po celé budově. Mají možnost si vybrat z her, kamarádů i prostředí, které jim v danou chvíli vyhovuje.

Dítě má po celý den možnost individuálního uspokojení potřeby odpočinku. V době odpoledního odpočinku děti do spánku nenutíme, avšak dbáme na dodržování klidového režimu na lůžku, a to proto, aby měl dětský organizmus dostatek času na autoregeneraci.

Děti rok před nástupem do ZŠ odpočívají na molitanových matracích. Poslouchají četbu na pokračování, vhodnou pro jejich věkovou skupinu. Po krátkém odpočinku mají plánovaný program zaměřený na přípravu na školu.

Všichni pedagogové se při své práci a mnozí i v soukromí chovají podle zásad zdravého životního stylu.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- *Podporovat vyváženou stravu, seznamovat děti s jídly, se kterými se v rodinách nesetkají.*
- *Zařazovat sportovní a pohybové aktivity dětí během celého školního roku s využitím nejrozmanitějšího sportovního náčiní.*
- *S předškolními dětmi využívat maximální sportovní nabídku –plavání, cvičení ve sportovní hale, cvičení na trampolínách, fotbalové turnaje MŠ, cvičení v tělocvičnách –nábory do sportovních klubů, spolupráce se SSZŠ*

3.3 Psychosociální podmínky

Cílem personálu školy je vytvořit pro děti místo radostného poznávání, jistoty, důvěry, vzájemného porozumění, bezpečí a otevřeného partnerství mezi všemi zúčastněnými. Místo, kde jsou respektovány individuální zvláštnosti každého dítěte a jeho osobní tempo. Budování důvěry a partnerství je založeno na otevřené komunikaci, každé dítě má možnost na vlastní postoje a názory. Pohodového soužití je dosaženo vyvážeností volnosti a osobní svobody s dodržováním a respektováním společně dohodnutých pravidel. Při nástupu dítěte do školy je mu poskytován dostatek času na adaptaci, sžítí se s novým prostředím a kolektivem. Stejně tak při odchodu dítěte do ZŠ je dbáno na to, aby dítě odcházelo s pocitem, že už navždy se stalo součástí této školy a bude zde vždy vítáno. Využíváme k tomu třeba i projekt „Aby tu po nás něco zbylo“.

Dbáme na to, aby děti měly dostatek volnočasových aktivit a pohybu. Snažíme se, aby činnosti řízené a spontánní byly vyvážené a aby se pravidelně střídaly činnosti klidové s pohybovými. Dáváme dětem čas na hru i řízené činnosti i přes občasné organizační nesrovnalosti. Preferujeme pravidelný pobyt dětí venku během celého kalendářního roku. Pobyt dětí venku jsou dvě hodiny dopoledne, pokud tomu není jinak z důvodu nepřízně počasí a odpoledne po svačině dle vhodného počasí až do odchodu dítěte domů.

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Snažíme se jim zachovat volnost v míře nezbytné pro dodržování řádů a především pravidel chování, která si děti s učitelkami sami stanovují. Učitelky dávají dětem srozumitelné a jasné pokyny. Děti jsou motivačně zapojovány do zábavných pohybových her i řízených činností nabídkou, která spočívá v možnosti výběru přiměřeně náročných, tematicky blízkých a prakticky využitelných témat. Stále jsou však respektována práva, jako odmítnout činnost vůbec. Vše se řídí pravidlem komunikace a domluvy.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

Naším dlouhodobým záměrem je vybavit dítě, které odchází z naší školy základními kompetencemi v chápání a ztotožňování se se zdravým životním stylem spolu s šířením osvěty ke zdravému životnímu stylu všeobecně.

Naše škola si stanovila jako krátkodobý záměr:

- zabezpečit dětem průběžnou grafomotorickou přípravu po celou dobu školního vzdělávání a to tak, aby děti odcházející do ZŠ zvládaly správný úchop tužky, měly uvolněná zápěstí a byly vybaveny elementárními základy psaní. K plnění tohoto záměru máme kvalifikované pedagogy, kteří absolvovaly alternativní kurzy grafomotoriky v SPC Teplice.*
- zajistit dětem logopedickou přípravu prostřednictvím jazykových chvil, komunikativních kruhů a komunikačních činností a dovedností, které jsou pravidelnou součástí TVP jednotlivých tříd. Jelikož v naší škole vyučují tři kvalifikovaní pedagogové v oboru speciální pedagogiky, škola tak může zajistit včasnou depistáž logopedických obtíží.*
- podporovat u dětí rozvoj hrubé motoriky prostřednictvím pravidelných pohybových chvil, jež budou součástí TVP. Chceme u dětí podpořit pozitivní vztah k pohybu. Navzdory malým prostorám, které neumožňují z důvodu bezpečnosti dětí plně využívat třídy, umíme aplikovat pohybové činnosti a dovednosti do exteriéru školy, tzn. na školní zahradu, do blízkého lesa.*

3.4 Organizace

Přestože je respektován denní režim, jsme vždy schopny flexibilně reagovat na aktuální potřeby dětí. Dětem je poskytnut dostatečný časový prostor pro vlastní seberealizaci při spontánní hře. Respektujeme jejich právo na soukromí, aktuální potřeby a zájmy.

Činnosti jsou plánované tak, aby vyhovovaly zájmům dětí a vzdělávacím potřebám s ohledem na věk a možnosti dětí. K tomu jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Do denního programu jsou pravidelně a cíleně zařazovány pohybové aktivity.

Mateřská škola se každoročně, podle potřeb, dovybavuje novým nábytkem a pomůckami pro rozvoj všech oblastí.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- Denní řád v MŠ plně přizpůsobovat potřebám a zájmům dětí a v opodstatněných důvodech i rodičům.*

3.4.1 Uspořádání dne v MŠ

Děti se scházejí v době od 6:00 do 8:00 hod., poté je hlavní vchod a celý areál školy z bezpečnostních důvodů elektronicky uzamčen. Individuální příchody dětí v pozdějších hodinách jsou možné po dohodě s učitelkou či ředitelkou školy. Odchod dětí je od 12:15 hod. do 12:30, pak od 14:45 do 16:30 hod. Rodiče omlouvají děti nejpozději do 7:30 hod. v den absence nebo kdykoli předtím, a to telefonickou či ústní formou. Děti s povinnou školní docházkou omlouvají zákonní zástupci písemnou formou.

Orientační časy:

6:00 - 8:00 hod.	scházení dětí, spontánní hra
8:00 - 8:45 hod.	individuální činnosti ve skupinách i jednotlivců, ranní cvičení, komunitní kruh, komunikativní kruh
8:45 hod.	svačina
9:00 - 11:30 hod.	řízené činnosti učitelkou (-ami) - dělení do skupin, příprava na pobyt venku, pobyt venku (pobyt venku trvá 2 hodiny, pokud to umožní klimatické, povětrnostní a rozptylové podmínky)
11:35 - 12:15 hod.	oběd, hygiena, příprava na odpočinek, odchod dětí po obědě domů.
12:30 - 14:15 hod.	odpočinek
12:30 - 13:00 - 14:00	předškolní děti - odpočinek na molitanových matracích a následné řízené činnosti směřující na přípravu ke vstupu do ZŠ
14:15 - 14:30 hod.	svačina
14:30 - 16:30 hod.	spontánní hra, pobyt venku, rozcházení dětí

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

Toto je obvyklý denní program, který není dogmatický. Učitelky si ho mohou přizpůsobit podle plánované činnosti i individuálně podle vzniklé situace. Povinností je dodržování intervalů mezi jídly dle požadavků KHS.

3.4.2 Organizace přesunů dětí

Naplánování přesunů dětí během dne je z důvodů prostorů poměrně náročné.

Od 6:00 hod. do 7:00 hod. se všechny děti scházejí ve III. Třídě. V 7:00 hod. se děti rozcházejí do svých kmenových tříd. V 8:00 hod. se MŠ uzamyká. Od 9:00 hod. do 11:30 hod. probíhají výchovně-vzdělávací činnosti, příprava na pobyt venku a pobyt venku. V 11:30 hod. se postupně vracejí všechny třídy na oběd.

Po obědě děti dle věku:

- a) 2-5 let odcházejí odpočívat na postýlky do ložnice a I. třídy.
- b) děti rok před nástupem do školy + děti s OŠD odcházejí odpočívat na molitany do II. třídy.

c) všechny děti, které odcházejí po obědě domů, se scházejí ve III. třídě, která je nejbližší k dětským šatnám. Je to z důvodu zachování klidu již odpočívajících dětí ve II. a I. třídě.

Děti ve věku 2-5 let vstávají v 14:15 hod. a poté se vrací do své kmenové třídy. Děti ze speciální třídy jsou v odpoledních hodinách integrovány do II. a III. třídy.

Děti rok před nástupem do školy + děti s OŠD vstávají v 13:00 hod.

Od 13:00 hod. do 14:00 hod. mají odpolední zájmové činnosti, které probíhají v souladu s RVP PV a mají formu projektů.

Od 14:15 hod. do 14:30 hod. probíhá odpolední svačina.

Od 14:30 hod. probíhají ve II. a III. třídě individuální činnosti dle potřeb dětí, spontánní hry a děti se postupně rozcházejí domů.

Od 16:00 hod. jsou zůstávající děti spojeny v jedné třídě. Jsou-li k tomu vhodné podmínky, přesouvají se po svačině děti na odpolední činnosti na školní zahradu.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- *Organizaci dne a přesuny dětí přizpůsobovat podmínkám, počtu dětí v jednotlivých věkových kategoriích*

3.5 Řízení MŠ

Vedení školy specifikuje všechny povinnosti a kompetence pedagogických i nepedagogických pracovníků v organizačním a provozním řádu školy. Zaměstnanci se podílejí na chodu a změnách v organizaci prostřednictvím pedagogických rad a provozních porad či vzhledem k aktuálnosti situace přímou komunikací mezi jednotlivými zaměstnanci.

Vedení MŠ Gorkého systematicky buduje a stabilizuje tvůrčí tým, který je založen na komunikaci a spolupráci všech zúčastněných, včetně rodičů dětí. Vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance. Všechny zúčastněné motivuje ke spoluúčasti na rozhodování o zásadních otázkách školního programu a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, se SSZŠ (v oblasti vzdělávání a příštího přechodu dětí do dalšího stupně vzdělávání), s odborníky poskytujícími pomoc v oblasti individuálních vzdělávacích problémů dětí a společně s odborníky SPC při Logopedické základní škole Měcholupy, v oblastech řečové nápravy.

Vedení školy při jednáních se zřizovatelem a orgány státní správy hájí zájmy zaměstnanců, dětí a jejich zákonných zástupců a plní úlohu P. R. manažera při styku s veřejností.

Školní vzdělávací program vypracovává ředitelka mateřské školy za podpory všech členů týmu. Z výsledků kontrolní a evaluační činnosti ředitelky školy a týmu pedagogických pracovníků, se buduje nový program do budoucích let.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- *Vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění ŠVP.*
- *Podporovat a rozvíjet týmovou práci a efektivní komunikaci mezi pedagogy, mezi zaměstnanci, rodiči, Spolkem rodičů i výše uvedenými skupinami navzájem.*

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Momentálně jsou všichni pedagogové plně kvalifikovaní v oboru předškolní pedagogiky, z toho navíc tři v oboru speciální pedagogiky. V každé třídě pracují dvě kmenové třídní učitelky, jejichž pracovní doba, pokud je to organizačně možné, se překrývá 3 hodiny. Pedagogický sbor funguje na základě společně vytvořených pravidel. Specializované služby, jako jsou logopedické nápravy, jsou prováděny vlastními zaměstnanci, kteří k tomu mají odbornou kvalifikaci a pracují pod supervizí školního logopeda ze SPC Měcholupy. Své znalosti a dovednosti si všichni pedagogové průběžně doplňují a prohlubují prostřednictvím odborných seminářů, případně samostudiem. Vedení školy dbá na další vzdělávání pracovníků pedagogických i nepedagogických v souladu se ZP, se Školským zákonem 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Průběžné vzdělávání považujeme za nezbytné, neboť vnáší do chodu školy nové myšlenky a postupy, jimž je naše škola otevřena. Nově nastoupivší zaměstnanci si často doplňují vzdělání během praxe.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- *Motivovat pedagogy i provozní zaměstnance k samostatnému vyhledání možností dalšího vzdělávání a získané vědomosti a dovednosti si vzájemně předávat.*
- *Podporovat pedagogy k rozšiřování či prohlubování odborné kvalifikace.*
- *Neustále podporovat spolupráci mezi pedagogickými a nepedagogickými pracovníky školy*
- *Podpořit společným setkáváním posilování vazeb celého personálu i rodičů a podpořit týmovou práci.*

3.7 Spoluúčast rodičů

Pedagogičtí pracovníci jsou s rodiči v každodenním kontaktu, čímž je zajištěna přímá komunikace s cílem informovat se navzájem o schopnostech, dovednostech a potřebách dítěte. Spolupráce funguje na základě společné komunikace a prosazováním partnerských vztahů. Učitelky se snaží citlivě a individuálně posuzovat konkrétní problematiku dětí i rodin. Zachovávají diskrétnost, s rodiči jednájí taktně a ohleduplně, nezasahují do soukromí rodiny. Pravidelně rodiče informují o pokrocích dítěte s ohledem na jeho individualitu. Mají snahu se domluvit na společném postupu při výchově a

vzdělávání. Zákonní zástupci dítěte mají možnost volného vstupu do školy po dohodě s pedagogickým personálem.

Pro zákonné zástupce dětí se konají v průběhu školního roku pravidelné schůzky, během nichž vedení školy, společně s pedagogy, podávají informace o činnosti školy. Pravomocí třídních učitelek, se souhlasem ředitelky školy, je svolávat třídní schůzky rodičů, které mají vycházet z aktuálních potřeb a situací třídy. Při těchto schůzkách se snažíme vytvářet atmosféru přátelství a pohody, v níž rodiče lépe chápou, že nám jde o společný cíl – **spokojené dítě**.

Rodiče, přátelé školy i široká veřejnost jsou v průběhu roku zváni na všechny školní akce, které se konají několikrát do roka. Škola systematicky buduje partnerský vztah mezi rodičem a školou, proto jsou rodiče a ostatní rodinní příslušníci aktivně zapojováni do dění v průběhu celého školního roku a podílejí se tak na zkvalitňování poskytovaných služeb a na zvelebování prostředí pro děti, třeba i formou jarních brigád.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- *Rozvíjet pozitivní vazby s rodiči.*
- *Podpořit zájem rodičů o akce a veškeré činnosti MŠ, především o posilování spolupráce ve speciální třídě.*
- *Obměňovat akce pro rodiče s dětmi – při tradičních akcích obměňovat jejich obsah, popř. zařazovat zcela nové akce.*

4. Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání, práva a povinností dětí a jejich zákonných zástupců jsou podrobně popsány ve **školním řádu**, který je součástí ŠVP PV jako příloha. Zpřístupněn je rodičům na internetových str. a ve vestibulu MŠ.

4.1. Třídy a jejich uspořádání

MŠ Gorkého má celkem tři třídy s celkovou kapacitou 60 dětí. Všechny třídy jsou heterogenní a poskytují vzdělávání dětem od 3 (2) – 6 (7) let. Mateřská škola má dvě běžné třídy, z nichž každá má kapacitu maximálně 24 dětí. Třetí třída, speciální, určená pro děti s narušenými komunikačními schopnostmi má snížený počet. Maximální kapacita této třídy je 12 dětí. Škola úzce spolupracuje s PPP a SPC v Litvínově a se školním logopedem ze SPC při ZŠ Měcholupy.

4.2. Příjímací řízení

Příjímací řízení dětí do školy probíhá v souladu se ŠZ č. 561/2004 Sb. Ředitel školy je povinen postupovat dle Školského zákona, především §34, 34a, 34b. Další kritéria a jejich pořadí jsou zcela v pravomoci ředitele školy. Kritéria pro přijímání dětí jsou včas oznámena ředitelkou školy, na vývěsce a na webových stránkách, a rodiče jsou s nimi při zápise seznámeni. O přijetí dítěte jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím vývěsky a současně i elektronickou formou. O nepřijetí dítěte jsou zákonní zástupci informováni písemně, a to doporučenou zásilkou České pošty.

4.3 Pravidla pro zařazování dětí do tříd

Ředitelka školy dbá při zařazování dětí do heterogenních tříd, aby poměr chlapců a dívek a zastoupení jednotlivých věkových kategorií byly vždy vyvážené. Při zařazování dětí do jednotlivých tříd jsou ředitelkou školy zohledňovány také sourozenecké vztahy dětí či zdravotní stav dítěte.

Při nástupu dětí do školy vždy respektujeme jeho individuální potřebu adaptace. Snažíme se pro dítě vytvářet prostředí bezpečí a lásky a získat si jeho důvěru.

4.4 Zajištění souběžného působení pedagogů

viz Personální a pedagogické zajištění

4.5. Podmínky pro vzdělávání dětí (metody a formy práce)

S ohledem na filosofii školy preferujeme individuální přístup k dítěti, respektujeme jeho osobní tempo, zájmy a potřeby, s cílem podpořit rozvoj jeho osobnosti. Během výchovně vzdělávacího procesu jsou striktně dodržovány pedagogické zásady. Respektujeme právo dítěte na jeho individuální schopnosti a dovednosti, spolupráci a bezpečí. Při realizaci plánovaných činností se snažíme dětem vytvářet podnětné prostředí, plné zajímavých pomůcek a informací. Soustředíme se na to, aby mělo dítě dostatečný prostor pro vlastní mluvní projev, jímž by mohlo vyjádřit své postoje, názory a stanoviska. Snažíme se do vzdělávacího programu začlenit co nejvíce *prožitkového, sociálního, kooperativního, experimentálního učení u učení nápodobou*, jakožto přirozenou formu poznání, která obohatí a rozšíří znalosti dítěte o okolním světě. Respektujeme také *situační učení*, které hraje důležitou úlohu při celkovém psychomotorickém rozvoji dítěte a navíc umožňuje dítěti začlenit se kolektivu, řešit vzniklé problémy a naučí se při něm i kooperaci s ostatními dětmi. Při výchovně vzdělávacím procesu preferujeme zejména formy práce *kolektivní a individuální*, frontální metody výuky se snažíme minimalizovat. Koexistence dětí v heterogenní třídě je postavena na partnerství, kooperaci a vzájemném předávání si zkušeností u dětí věku od 3 (2) – 6 (7). Prostřednictvím DVPP se snažíme neustále obohacovat naše dosavadní pedagogické znalosti a dovednosti s cílem inovovat obsah vzdělávací nabídky pro děti předškolního věku.

Sledování televize i používání IT techniky omezujeme pouze na výchovně vzdělávací programy, které jsou tematickou součástí TVP nebo pro individuální vzdělávání. Ani v době nepříznivého počasí dětem televizi nepouštíme, neboť zastáváme názor, že dnešní děti jsou v mimoškolním prostředí technikou zahlceny a mateřská škola má úkol jiný. Ztotožňujeme se s názorem, že by měla poskytovat dítěti zejména hru a sociální vazby v ní a rozvíjet komunikativní schopnosti, kterých se zejména dnešním dětem nedostává. V poslední době obohacujeme výuku o práci s PC technickými hračkami na seznámení se se základy programování a tím i upevňování prostorové orientace.

4.5.1 Děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Třída pro děti se závažnou vadou řeči je každoročně v provozu na základě schválení žádosti KÚ Ústeckého kraje a na základě doporučení ke zřízení třídy dle § 16, odst. 9) Speciálně pedagogickým centrem v Měcholupech.

Pedagogové ve speciální třídě mají vzdělání v oboru speciální pedagogiky na VŠ. Třída je posílena asistentem pedagoga.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Třídní učitelky speciální třídy tvoří TVP v souladu s RVP PV dle ŠVP. Navíc je obohacují o specifické vzdělávací nabídky určené pro děti s NKS. Tím vytvářejí optimální podmínky pro rozvoj osobnosti a pomáhají tak dítěti, aby dosahovalo co největšího pokroku. Výchovně - vzdělávací činnost je zaměřena na oblast logopedické prevence a asistence dle pokynů SPC, která vydala doporučení o zařazení dítěte.

Děti jsou rozvíjeny formou individuální a skupinovou. Při skupinových činnostech a dovednostech jsou preferovány činnosti z logopedické prevence. Děti si ve zvýšené míře procvičují oromotoriku, hrubou a jemnou motoriku a grafomotoriku. Provádějí dechová cvičení a činnosti na rozvoj smyslového vnímání a dovedností, podporující rozvoj komunikativních schopností a dovedností.

Při individuálních činnostech děti provádějí logopedické reedukace a cvičení nápodoby hlásek dle pokynů logopeda. Rozvíjejí individuálně řečové dovednosti průpravnými dechovými cviky, fonačními cvičeními, artikulačními cviky – motorikou řečových orgánů, rozvojem jemné motoriky a komplexním cvičením smyslových orgánů. Tyto dovednosti vyžadují individuální přístup, specifické přístupy a klidné prostředí, a proto jsou prováděny z provozních důvodů v kanceláři ředitelky školy. Rodiče dětí ze speciální třídy mají možnost logopedické konzultace vždy ve čtvrtek v odpoledních hodinách u ředitelky školy.

Vzdělávací cíle a nabídka jsou přizpůsobeny druhu a stupni postižení dětí. Způsoby, formy, metody a prostředky vzdělávání dětí ve speciální třídě jsou vždy specifikovány v ročním TVP a odvíjí se od aktuálního složení dětí v daném školním roce. Základní specifika viz příloha Vzdělávací plán pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Speciální třída je pravidelně dovybavována speciálními pomůckami a didaktickým materiálem, který podporuje nejen rozvoj řečových dovedností, ale i pozornost a soustředění, které právě nedostatky řečových dovedností často doprovázejí.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- Podporovat pedagogy v dalším vzdělávání z oblasti speciální pedagogiky, popř. sebevzděláváním (samostudium odborné literatury).
- Efektivně naplňovat individuální (podpůrné) vzdělávací plány, dle potřeby kvalitně spolupracovat s asistentem pedagoga.
- Doplnovat třídy pomůckami, hrami a hračkami pro děti s SVP a seznamovat s jejich vhodným využitím pedagogy MŠ.

4.5.2 Děti nadané

V předškolním věku dítě prochází nerovnoměrným vývojem, mnohdy je těžké identifikovat dítě nadané. Proto spolupracujeme i v těchto případech s partnery na speciálních pracovištích. Pokud je odhalen potenciál některého z dětí k nějakému druhu nadání, konzultujeme především s rodiči. Nabídneme pomoc napojením na SPC. Na jeho doporučení rozšíříme individuálně vzdělávací potřeby dítěte. Pedagogové jsou na tuto situaci připraveni. Pracují i za normálních podmínek v heterogenních třídách a náročnost činností pro děti přizpůsobují nejen věku, ale i úrovni jejich znalostí.

Škola každoročně obohacuje metodické pomůcky i pro tyto děti. Př.: Artec Blocks, hry Sudoku, Tetris a další hry rozvíjející především logické myšlení a manuální zručnost.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- Podporovat pedagogy v dalším vzdělávání z oblasti výchovy a vzdělávání dětí nadaných.
- Doplnovat třídy pomůckami a stimulačními hrami pro děti mimořádně nadané, seznamovat s jejich vhodným využitím pedagogy MŠ.
- Zajišťovat další nabídky vnějších institucí (exkurze, besedy, návštěvy, kulturní akce atp.).

4.5.3 Děti dvouleté

V posledních letech jsme se setkali s nárůstem přijímaných dětí, které byly mladší tří let. Přesto je jejich počet velmi malý. S ohledem na počet odcházejících dětí jsou přednostně přijímány děti starší před mladšími. Pokud jsou děti mladší dvou let zařazujeme je do obou heterogenních tříd souměrně. Děti nastupují i v průběhu roku a je jim umožněna individuálně dlouhá doba adaptace, která je předem dohodnuta se zákonným zástupcem. Na ploše heren jsou položeny koberce, pro klidnou a bezpečnou hru dětí. Ložnice je rozdělena do dvou částí, kde je vyhrazeno klidné místo pro dvouleté děti. Ty využívají možnost si přinést měkkou hračku, pro podporu jistoty a bezpečí.

Režim dne je uzpůsoben této věkové kategorii. Mají dostatek času na jídlo, oblékání i spánek. Řešíme to organizačně dělením skupin dětí ve třídě. Platí to o vzdělávání, odchodu ven, Příchodu na oběd a je jim umožněn delší spánek.

Dovybavili jsme třídy i hračkami pro nižší věkovou kategorii 2letých dětí. Ve třídách platí i nadále eliminace přístupnosti některých hraček, které nejsou těmto dětem určeny, do vyšších polic. Pedagogové zařadili do svých plánů rozvoje problematiku 2letých dětí a jejich specifík.

Paní učitelky jsou s rodiči v každodenním kontaktu a průběžně předávají informace o dětech a řeší vzniklé problémy.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- *Zajistit průběžné vzdělávání pedagogů v oblasti péče, výchovy a vzdělávání dětí ve věku 2 – 3 roky.*
- *Pružně reagovat na potřeby těchto dětí a doplňovat třídy hračkami a pomůckami pro tuto věkovou kategorii, vhodně obměňovat nábytek a další vybavení, které se během školního roku prokáže, jako vhodné a potřebné.*

4.5.4. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

V případě, že v daném školním roce budou navštěvovat MŠ, alespoň čtyři cizinci v povinném předškolním vzdělávání, v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání, zřídí ředitelka MŠ skupinu (skupiny) pro bezplatnou, jazykovou přípravu, pro zajištění plynulého přechodu do ZŠ. Skupinu povede pověřený kmenový pedagog, ideálně třídní učitelka předškolních dětí. Vzdělávání dětí bude v průběhu týdne rozděleno do dvou nebo více bloků. V případě potřeby může být do této skupiny zařazeno i jiné dítě než je cizinec v povinném předškolním vzdělávání, pokud to nebude mít vliv na kvalitu jazykové přípravy.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který bude využit při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka, již od nástupu do mateřské školy.

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání viz. příloha

4.6 Doplnkové programy

Doplňkové programy jsou organizovány pro děti rok před nástupem do školy. Tyto odpolední aktivity mají charakter celoročních projektů. Jejich cílem je obohatit dítě o specifické dovednosti, které pomohou usnadnit dítěti přechod z MŠ do ZŠ anebo pomohou dítěti rozvinout nadání pro specifickou činnost. Jednotlivé projekty k těmto aktivitám jsou **součástí ŠVP jako příloha č. V**. Uvedené aktivity se konají vždy od pondělí do čtvrtka dle daného rozpisu v době od 13:00 – 14:00 hod. Hra na zobcovou flétnu od 7:00 do 7:30. Jednotlivé aktivity mají na starosti vždy stejné paní učitelky. Aktivity se proměňují v čase s obměnou učitelek.

	13:00 – 14:00 hod.	7:00 – 7:30 hod.
Pondělí	grafomotorika/angličtina	
Úterý	keramika / MDS*	Flétna
Středa	grafomotorika/angličtina	
Čtvrtek	keramika / MDS	Flétna
Pátek	Tablety, Blue-boti	

*Metoda dobrého startu

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

Pružně reagovat na změnu personálu a využívat jejich přednosti a zájmy pro potřeby školy

5. Charakteristika vzdělávacího programu

ŠVP „Bludiště“ je koncipován v souladu s RVP PV a vede dítě předškolního věku k plnění rámcových cílů, prostřednictvím nichž by mělo dosáhnout klíčových kompetencí. Jeho vzdělávací obsah byl stylizován tak, aby oslovil děti ve věkové kategorii od 3(2) - 6(7) let. Zvolené téma by mělo v dětech vyvolávat touhu čehosi neočekávaného, nepoznaného, tajemného. V Bludišti lidé bloudí, tápají a řeší neočekávané problémy. Překonáváním překážek, překonáváním sebe samého se osobnost člověka vyvíjí, jedinec se stává silnějším, odolnějším a připravenějším. Bludiště člověka vnitřně obohatí, neboť se musí učit přijímat omyl jako přirozenou součást vlastního vývoje. Bloudění ho vede k nutnosti hledat nová řešení a přitom se nebát požádat o případnou pomoc či radu. Každý ví, že z bludiště vede cesta ven, jen je potřeba být trpělivý při jejím hledání. Ten kdo hledá, najde! Naším cílem je prostřednictvím ŠVP „Bludiště“ vybudovat z dětí jedinečné osobnosti, které jsou samostatné a odolné vůči případným neúspěchům. Děti by měly nabýt zkušeností a dovedností, potřebných k tomu, aby se staly osobnostmi s vlastním názorem, postojem, a aby si v reálném životě věděly vždy poradit. Celý ŠVP byl navržen a koncipován tak, aby nebyl příliš svazující, ale naopak umožňoval pedagogům kreativně tvořit jednotlivé TVP, odpovídající potřebám dětí v dané třídě.

Jádro „Bludiště“ představuje vstup dítěte do MŠ, kdy jeho pocity bezmoci a opuštěnosti jsou prožívány naplno. Zároveň se však již na samém počátku seznamuje s novými dětmi, které prožívají stejné emoce. Stávají se z nich postupně přátelé, s nimiž, dle své individuální potřeby, řeší nově vzniklé situace. Během svého putování děti získávají nové informace, dovednosti a schopnosti, které mohou jejich emoční stav, osobnost a psychickou odolnost výrazně ovlivňovat.

„Cesty z Bludiště“ dětem umožňují prozkoumávat okolní svět. Na těchto „Cestách“, zásluhou variabilních TVP, děti nabývají nové zkušenosti, „nasávají“ nové poznatky a informace, při nichž překonávají i řadu obtíží. Jednotlivé „Cesty“ korespondují s pěti oblastmi RVP PV. Jednotlivé TVP samozřejmě obsahují dílčí cíle a výstupy ze všech oblastí, ale klíčový cíl zavede děti vždy k příslušné „Cestě“. V průběhu školního roku by děti měly absolvovat všechny „Cesty“. Jejich četnost musí odpovídat aktuálnímu složení dětí ve třídě a jejich potřebám. Variabilita ŠVP „Bludiště“ umožňuje třídním učitelkám volit širokou škálu zajímavých témat, které dokážou zaujmout děti všech věkových kategorií, a umožňuje jim, aby se témata mohla obměňovat.

Tento ŠVP je týmovou prací všech pedagogických pracovníků, při jeho tvorbě jsme neopomíjely respektovat nejen RVP PV, ale také dostát filozofii naší školy. Při plnění ŠVP si klademe za úkol vyhovět všem pedagogickým zásadám:

- zásada přiměřenosti, důslednosti, názornosti, cílevědomosti, uvědomělosti, trvalosti, soustavnosti, poslušnosti, možnosti výběru, zpětné vazby, spolupráce a bezpečí

5.1 Vzdělávací obsah ŠVP

Východem z „Bludiště“ je pět možných „Cest“, kterými se děti mohou vydat, aby získaly elementární zkušenosti, dovednosti a schopnosti a staly se tak plnohodnotnou a jedinečnou osobností. Podstatou je, aby absolvovaly všechny „Cesty“, neboť pouze tak naleznou klíč ke vstupu do komplikovaného světa, nazvaného „LIDSKÁ SPOLEČNOST“.

Jednotlivé „Cesty“ představují integrované bloky, které na sebe prostřednictvím činností a aktivit v TVP logicky navazují, jsou vzájemně koncepčně propojené a dohromady vytvářejí jeden komplexní celek. Integrované bloky („Cesty“) jsou navíc doplňovány dílčími projekty odpoledních zájmových činností, určených pro děti rok před nástupem do školy. V těchto projektech si děti získané poznatky z jednotlivých IB ještě prohlubují, čímž se zdokonalují v dovednostech, potřebných pro úspěšný vstup do ZŠ.

Každý rok pedagogický sbor hledá celoroční téma pro uskutečnění absolvování cest v „Bludišti“. Opírá se tak především o plánované akce v příštím roce a zase následkem výběru tématu se další akce přizpůsobují. Snažíme se najít témata, která lze dobře rozvinout, a tak dětem umožnit nahlédnout do jednotlivých zákoutí báječného světa. Téma je vždy připraveno o prázdninách na dveřích sborovny a pedagogové spontánně zapisují možné nápady k využití pro všechny.

Cesty z „Bludiště“:

- Cesta k srdci – vstup a výstup z MŠ, tradice, rodina atd. (*Dítě a ten druhý*)
- Cesta za zdravím – lidské tělo, lifestyle atd. (*Dítě a jeho tělo*)
- Cesta ke škole – předmatematické a předčtenářské dovednosti, komunikační schopnosti, sociální role atd. (*Dítě a jeho psychika*)
- Cesta za přírodou – živá i neživá příroda, koloběh vody, roční kalendář, vývoj člověka, historie atd. (*Dítě a společnost*)
- Cesta do světa – multikultura, planeta Země a vesmír, společenské jevy atd. (*Dítě a svět*)

5.1.1 Charakteristika Cest z „Bludiště (IB):

- Cesta k srdci

Tato cesta by měla obsahovat TVP, jejichž podstatou budou zejména mezilidské vztahy, vztahy mezi dětmi ve třídě, emoce a city. V těchto TVP se učitelky zaměřují na emoční růst dítěte, jeho seberealizaci a sebepojetí, akceptaci sociálních rolí dítěte ve společnosti, upevňování prosociálních dovedností a budování mravních hodnot u dětí.

- Cesta za zdravím

V tomto IB se budou děti zabývat zejména zdravým životním stylem, povedou diskuze nad tématy, co člověku prospívá a co mu naopak škodí, získají nové informace o lidském těle, jeho stavbě, fungování a vývoji. Výstupem by mělo být také získat schopnost rozpoznat nebezpečí, správně na něho reagovat a odříci případné atributy, které jsou dítěti nepříjemné.

- Cesta ke škole

IB bude zaměřen na rozvoj vnímání a myšlení jako celku. Děti si osvojí základy předmatematických, grafomotorických a předčtenářských dovedností. Tato cesta povede svým obsahem děti k rozvoji logického myšlení, k samostatnosti, ke kultivaci mluvního projevu, ke schopnosti učit se, hledat řešení a dovést započatou činnost ke zdárnému konci, a to i navzdory případným obtížím. Nově zařazujeme prvky Hejného metody.

- Cesta za přírodou

Tato cesta umožní dětem přirozenou formou objevovat, experimentovat a zkoumat rozmanitost a krásu přírody, budou si zde rozvíjet své environmentální schopnosti a dovednosti, budou zpracovávat informace z encyklopedií a IT technologií. Výstupem by mělo být ztotožnění se s faktem, že lidé jsou součástí přírody, a proto ji musí chránit a pečovat o ni. Celý IB má charakter environmentálního a ekologického vzdělávání.

- Cesta do světa

Neznalost cizího prostředí může vést k nepříjemnostem, k nebezpečí, a proto je třeba ho důkladně poznat. Tato cesta přinese dítěti informace o tom, že svět není jen okolí mého domova, ale zavede ho do historie a současnosti planety Země, bude vědět, že lidé mluví různými jazyky, kterým je možné se učit, a že putování světem mu přinese nové možnosti. Podstatou tohoto IB je multikultura, dopravní výchova a vedení dítěte k národní sebeúctě.

Klíčové metody vzdělávání:

- prožitkové učení – přirozená forma poznávání obohacování o nové informace
- experimentální učení – vede dítě k řešení problému, k rozvoji myšlení, obohacuje ho o vlastní zkušenosti
- situační učení – umožňuje pružně reagovat na aktuální situaci
- sociální učení – vhodné uplatňovat ve věkově smíšených třídách, neboť je založeno na principu přirozené nápodoby
- kooperativní učení – budování vzájemných vztahů, schopnost spolupracovat a podílet se na společném cíli

5.2 Mapa „Bludiště“

5.3 Kompetence „Cest z Bludiště“

- Cesta k srdci
- Dítě si je vědomé, že se učí pro radost z poznání, a že k dosažení úspěchu nemusí být podstatný výsledek, ale snaha hledat „cestu“. (K/U)
- Dítě je schopno vnímat své osobní proměny, kreativně na ně reaguje, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit. (K/ŘP)
- Dítě se nebojí postupovat metodou pokusu a omylu, experimentuje a hledá možná řešení. (K/ŘP)
- Pokud si dítě samo neví rady, nestydí se požádat o pomoc. (K/ŘP)
- Dítě prostřednictvím komunikace vyjadřuje své potřeby, nálady, prožitky, pocity, myšlenky a přání. (K/K)
- Dítě si je vědomé, že zodpovídá za své jednání i jeho důsledky. (K/SP)
- Dítě vědomě využívá svých silných stránek a naopak ví i o svých slabých stránkách. (K/ČO)
- Dítě už ví, že životním úspěchem je být čestný nejen k sobě samému, ale i k druhým jedincům. (K/ČO)
- Přidat typy klíčových kompetencí použité ve zkratce a její stručný popis nebo odkaz R.V.P. str. 10-13
- Cesta za zdravím
- Dítě umí odhadnout své síly, zhodnotí osobní pokroky a ocení výkony druhých. (K/U)
- Dítě zvládá postupovat dle pokynů, vyvine úsilí a činnost dokončí. (K/U)
- Dítě chápe, že vyhýbat se problému, nevede k cíli. Je si vědomo, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit. (K/ŘP)
- Dítě si je vědomé, že ačkoli je jedinečnou osobností, je také součástí společnosti, mající daná pravidla, které je nutné respektovat. (K/SP)
- Dítě se setkala prostřednictvím modelových situací s hrozbami, které jsou produktem společnosti, zná možnosti, jak se těmto hrozbám ubránit či vyhnout a jak správně reagovat při střetu s nimi. (K/SP)
- Dítě rozumí a používá i mimoslovními prostředky komunikace (symboly, gesta). (K/K)
- Dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých. (K/ČO)
- Cesta ke škole
- Dítě aplikuje nabyté informace v reálném životě a v dalším učení. (K/U)
- Dítě je dokončí započatý úkol, je schopno se seberealizovat a věří vlastním schopnostem. (K/U)
- Je-li dítě dostatečně uznáváno a oceňováno, učí se s chutí. (K/U)

- Dítě vede smysluplný monolog i dialog nejen mezi svými vrstevníky, ale i s dospělými jedinci a jeho mluvní projev je plynulý. Rozumí slyšenému, komunikuje bez zábran a ostychu, vhodně formuluje otázky, své myšlenky a názory. (K/K)
 - Dítě nevnímá chybu jako osobní selhání, ale jako šanci na hledání nových postupů, nebojí se chybovat. (K/ŘP)
 - Dítě zvládá logicky uvažovat, rozumí jednoduchým algoritmům, rozlišuje řešení, která jsou funkční a vedou k zadanému cíli. (K/ŘP)
 - Dítě spontánně spolupracuje, umí si prosadit vlastní názor, ale i respektovat názor druhého jedince. (K/SP)
 - Dítě má vybudován smysl pro povinnost, váží si práce i úsilí druhých. (K/ČO)
-
- Cesta za přírodou
 - Dítě jeví touhu objevovat, zkoumat, experimentovat a hledat v situacích a jevech jednotlivé souvislosti. (K/U)
 - Dítě spontánně využívá k získávání nových informací dostupné informativní prostředky (knihy, encyklopedie, IT technologie). (K/K)
 - Dítě si je vědomo, že jsme součástí přírody, a že je i v našem zájmu ji chránit. (K/ČO)
-
- Cesta do světa
 - Dítě si je vědomé, že okolní svět, kultura a společnost je rozmanitý. Chápe, že lhostejnost, násilí a ponižování do světa lidí nepatří, má základní představu o hodnotách a normách platných ve společnosti, má povědomí o fungování mezilidských vztahů. (K/SP) + (K/ČO)
 - Dítě ví, že lidé se dorozumívají jinými jazyky a je možno se jim učit. (K/K)
 - Svůj život si umí dítě plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat. (K/ČO)

6. Evaluační systém

Hodnocení je nedílnou součástí pedagogické práce. Hodnocení chápeme jako významný ukazatel profesionality, empatie a kvality naší práce při naplňování rámcových cílů a filozofie naší školy.

Dlouhodobým záměrem je plnění komplexně rámcových cílů RVP PV:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení si základů hodnot společnosti
- získání osobní samostatnosti

Dalším záměrem je získat všechny zúčastněné k:

- celoživotnímu vzdělávání

- zlepšení efektivity a kvality vzdělávací soustavy
- snaze o přispění k vyšší vzdělanosti a informovanosti všech zúčastněných na procesu vzdělávání dětí

6.1 Systém hodnocení

Evaluace školy							
Interní				Externí			
Úroveň školy	Úroveň třídy	Úroveň řízení	Sebereflexe pracovníků	Úroveň zřizovatele	KHS BOZP ÚP	Úroveň široké veřejnosti a rodičů	Úroveň ČŠI
Soulad s ŠVP a RVP PV	Hodnocení TVP po jeho ukončení	Hodnocení a kontrola dokumentace	Profesní růst <i>Forma: DVPP a samostudium</i>	<i>Forma:</i> audit Průběžné kontroly	<i>Forma:</i> Kontrola a školení Dle potřeb školy	<i>Forma:</i> Ankety a dotazníky Pověst	<i>Forma:</i> Kontrol y dle potřeb ČŠI
Podmínky vzdělávání	Roční hodnocení TVP	Kvalita personální práce - delegování	Sebehodnocení <i>Forma: Písemný záznam v Hodnocení TVP, pedagogické rady</i>				
Klima školy	Hodnocení dětí	Systém hodnocení					
VHŠ		Hospitace a průběžné kontroly vých. vzděl. práce					
		DVPP					

6.2 Předmět a zodpovědnost za hodnocení

Předmět a zodpovědnost za hodnocení			
Úroveň školy	Úroveň třídy	Úroveň řízení	Sebereflexe zaměstnanců
Matrika a dokumentace ředitelka školy	Hodnocení dětí třídní učitelky	Hospitace a průběžné kontroly ředitelka školy	DVPP a samostudium všichni zaměstnanci
ŠVP ředitelka školy a koordinátor	Hodnocení TVP třídní učitelky	DVPP ředitelka a zástupkyně ř.š.	
Klima Všichni zaměstnanci	Vyváženost vzdělávacích metoda dodržování pedagogických zásad třídní učitelky	Kvalita personální práce Ředitelka a zástupkyně ř.š.	
Podmínky vzdělávání ředitelka školy	Klima třídy třídní učitelky		
Kontrola dokumentů ředitelka a zástupkyně školy			

6.3 Zdroje a frekvence hodnocení

Zdroje a frekvence hodnocení	
Interní	Externí
SWOT A STEP ANALÝZA 1 x za 3 roky	ZPRÁVY ČŠI dle potřeb ČŠI
HOSPITACE 1 x ročně + dle potřeby školy	ZPRÁVY KONTROLNÍCH ÚŘADŮ dle potřeb státních orgánů + školení BOZ 1 - 2 x za dva roky
PDG. RADY 1 x měsíčně + dle potřeby školy	POVĚST ŠKOLY průběžně a stále
PROVOZNÍ PORADY 1 x ročně + dle potřeb školy	ZÁJEM ZŘIZOVATELE kontrolní audity a zprávy, hodnocení dle potřeb zřizovatele
KONZULTACE S RODIČI 1 x ročně a aktuálně dle potřeb školy a individuálně dle potřeb školy a rodičů	ZÁJEM VEŘEJNOSTI A RODIČŮ stále
TŘÍDNÍ SCHŮŽKY 1x ročně + 1x s rodiči nově přijatých dětí	DOTAZNÍKY A ANKETY dle potřeb školy
KONZULTACE SE ZAMĚSTNANCI dle potřeb školy	FORMÁLNÍ A NEFORMÁLNÍ SCHŮŽKY dle potřeb rodičů a školy
PROFESNÍ RŮST 2x ročně na PG radách	

6.4 Hodnocení dětí

Hodnocení jednotlivých dětí probíhá na jednotlivých třídách pravidelně. Do tabulek se průběžně doplňují informace o dětech a 2 x ročně se vyhodnocují. Děti jsou hodnoceny ve všech oblastech psychomotorického vývoje a ve vývoji dětské kresby. Kresebný projev neslouží jako diagnostický materiál, ale jako orientační záznam o vývoji kresebného projevu dítěte. Během celého školního roku učitelky děti průběžně pozorují, hodnotí a následně zaznamenávají pokroky, regrese či změny v chování. O těchto změnách posléze informují zákonné zástupce dítěte. Předškolní pedagog nemá roli diagnostika, pouze zaznamenává vývoj u dítěte. Své závěry pozorování poté sděluje zákonným zástupcům a doporučí jim, na jaké kvalifikované odborníky a instituce se při případných problémech obrátit.

Pro děti s OŠD jsou vždy na začátku školního roku zpracovávány IVP, pokud to povaha zprávy ze SPC, či PPP vyžaduje. Tyto plány pak vznikají na jejím základě a pro pedagogy jsou závazným dokumentem při práci s dětmi s OŠD.

V logopedické třídě k základnímu hodnocení, které je vypracováno podle oblastí RVP PV se děti hodnotí průběžně po celý školní rok po každé IVP. Tato hodnocení jsou doplňována o kresebné práce a materiály, které slouží jako záznam o vývoji dítěte.

Spolupráce s rodiči v těchto případech je potřebná. Pro děti jsou zhotovovány a připravovány materiály, které slouží k rozvoji dětí v oblastech, které rozvoj řeči podporují. Rodiče tak mají možnost s dítětem provádět činnosti ke zlepšení jejich dovedností. Ty plynule navazují na školní nápravné a reedukační metody. Pokud u dítěte nastane zvládnutí daných úkolů, je vždy plán činností posunut. Pokud ne, opakuje se jinou formou, až do splnění logopedického záměru. Tyto činnosti a dovednosti jsou vždy konzultovány se školním logopedem.

Ve čtvrtek od 15:00 do 16:00, nebo dle předešlé dohody mají rodiče možnost konzultace, která je určena pro praktické ukázky náprav řečových dovedností jejich dítěte.

Pro děti rok před nástupem do ZŠ probíhá každoročně projekt „Škola“ 3 týdny. Ten byl konzultován a ve spolupráci se ZŠ i dopracován. V rámci tohoto projektu se děti účastní v rámci spolupráce naší MŠ se SSZŠ Litvínov i výuky v 1. třídě, návštěvy družiny, výuky tělesné výchovy a práci s iroboty. Projekt „Škola“ by měl hravou formou ověřit zkušenosti dětí. Na základě nich a po konzultaci pedagogického sboru na pg. radě, jsou vypracovány hodnotící zprávy o aktuální školní zralosti dětí. Toto hodnocení slouží jako orientace pro rodiče, kteří jdou s dítětem k zápisu do ZŠ a eventuálně pro další vyšetření speciálního poradenského centra k případnému odkladu školní docházky.

Plánované záměry školy a jejich uskutečňování:

- *Hledání jiného způsobu hodnocení, které by více odpovídalo našim představám, př..*
Pedagogická diagnostika v MŠ od PaedDr. Zdeňky Janhubové

ŠVP je otevřený dokument, připravený na změny podle potřeby všech zúčastněných.

7. Seznam použitých zkratk

DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
IB	integrovaný blok
IVP	individuální vzdělávací plán
MDS	Metoda Dobrého startu
MŠ	mateřská škola
PPP	pedagogicko-psychologická poradna
RVP PV	Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
SPC	speciální pedagogické centrum
SSZŠ	Soukromá sportovní základní škola
ŠVP PV	školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
TVP	třídní vzdělávací program
VHŠ	vlastní hodnocení školy
ZŠ	základní škola
K/U	kompetence k učení
K/K	kompetence komunikativní
K/ŘP	kompetence k řešení problémů
K/SP	kompetence sociální a personální
K/ČO	kompetence činnostní a občanské

8. Seznam příloh

- Vzdělávací plán pro děti s SVP
- Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.